

INIMESEÕPETUS

ÕPPEAINE KIRJELDUS

Inimeseõpetuses taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb oma keha ning mõistab inimese kasvamise ja arenguga seotud muutusi ning vastutust (nt seksuaalsuse olemus ja sellega seotud vastutus, töövõime jne);
- 2) hoiab oma tervist, järgides tervislikku eluviisi, käitub nii, et ei sea ohtu enda, teiste inimeste ega keskkonna turvalisust;
- 3) märkab ja mõistab kaaslaste ning iseenda emotsionaalseid seisundeid, käitumisviise; oskab neid hinnata ja nendega toime tulla;
- 4) hoiab puhtust ja korda; orienteerub eluasemega seotud küsimustes, omandab teadmised ja oskused majandamiseks, koduse elu korraldamiseks;
- 5) suudab täiskasvanu suunamisel eristada ning teadvustada oma oskusi ja võimeid, otsib erinevatest teabeallikatest võimetekohaseid jätkuõppevõimalusi ja teeb enda jaoks optimaalseid valikuid;
- 6) tunneb huvi ümbritseva ühiskonnaelu vastu;
- 7) tunneb olme suhtlemiseks vajalikke kodaniku õigusi ja -kohustusi, järgib sotsiaalseid nõudeid ja käitumisetiketti.

III KOOLIASTE

TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD

9. klassi lõpetaja:

Õpilane:

- 1) valib suhtlemisviisi vastavalt olukorrale ja kasutab asjakohaseid suhtlemise osaoskusi (kuulab vestluspartnerit, esitab küsimusi, selgitab oma seisukohti, otsib lahendust erimeelsustele, tunnistab oma eksimusi);
- 2) hindab oma ja kaaslaste käitumise vastavust ühiskonnas kokkulepitud normidele ja reeglitele;
- 3) teab erinevaid peremudeleid ning kirjeldab pereliikmete rolli ja vastutust perekonnas;
- 4) teab kooselu reegleid ja norme toetavates inimsuhetes, väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet;
- 5) mõistab lapse saamisega seotud vastutust, kirjeldab lapse arengut ja vanemate rolli lapse kasvamisel; teab peamisi pere ja laste elu reguleerivad seadusi ja sotsiaaltoetusi;
- 6) oskab planeerida raha teenimise ja kulutamise seotud tegevusi;
- 7) kirjeldab eluaseme omandamise, sisustamise ning hooldamisega seotud vajadusi, võimalusi, ohtusid ja kohustusi;
- 8) hindab nõustaja suunamisel oma võimeid, teadmisi, oskusi, jätkuõppe võimalusi ja tingimusi ning teeb enda jaoks sobiva karjäärivaliku;
- 9) teab oma peamisi õigusi ja kohustusi töötajana, nimetab info ja abi saamise võimalusi tööõigusega seotud küsimustes;
- 10) mõistab lepinguta töötamise ja ümbrikupalgaga seotud riske ja negatiivseid tagajärgi; tunneb töö otsimisel ära inimkaubandusele viitavad märgid;
- 11) teab riigi toimimise üldisi põhimõtteid (tervishoiusüsteem, maksud jm);
- 12) oskab küsida teavet kaasinimestelt ja kasutada info leidmiseks erinevaid teabeallikaid

9. klass

Teema: Turvalisus ja riskikäitumine

Õpitulemused:

väärtustab turvalisi lähisuhteid;

teab peremudeleid ja kirjeldab pereliikmete rolli perekonnas;

Õppesisu (õppija tegevused):

Paarisuhte algus

Tutvumisest suhteni

Rasedusest hoidumine

<p>mõistab lapse saamisega seotud vastutust;</p> <p>kirjeldab lapse arengut ja vanemate rolli lapse kasvamisel;</p> <p>teab peamisi pere ja laste elu reguleerivad seadusi ja sotsiaaltoetusi;</p>	<p>Viljastumisest sünnini Vanemate kohustused pärast lapse sündi Vastsündinu eest hoolitsemine Lapse areng esimesel eluaastal, arengu jälgimine Pereliikmete rollid lastega peres Perekonnaseadus Lahkumine</p>
<p>Põhimõisted: lapsendama, lapsetoetus, perekonnaseadus, pere eelarve, imik, loode, menstruatsioon, nabanöör, viljatu</p>	

Teema: Inimene ja valikud	
<p>Õpitulemused: oskab planeerida raha teenimise ja kulutamise seotud tegevusi; kirjeldab eluaseme omandamise, sisustamise ning hooldamisega seotud vajadusi, võimalusi, ohtusid ja kohustusi;</p>	<p>Õppesisu (õppija tegevused): Raha planeerimine riigis Pere eelarve. Igapäevased rahaasjad Sissetulekud Kuidas arvepidamist teha? Väljaminekute planeerimine oma rahaga Väljaminekute planeerimine võõra rahaga Eluase</p>
<p>Põhimõisted: arvepidamine, ebaseaduslik, eelarve, hoiustamine, hoiu intress, juriidiline nõustamine, kinnisvara, kommunaalarve, kiirlaen</p>	

Teema: Mina ja maailm	
<p>Õpitulemused: Õpilane valib suhtlemisviisi vastavalt olukorrale ja kasutab asjakohaseid suhtlemise osaoskusi (kuulab vestluspartnerit, esitab küsimusi, selgitab oma seisukohti, otsib lahendust erimeelsustele, tunnistab oma eksimusi);</p> <p>Õpilane hindab oma ja kaaslaste käitumise vastavust ühiskonnas kokkulepitud normidele ja reeglitele;</p>	<p>Õppesisu (õppija tegevused): Rollimängude kaudu kuulab vestluspartnerit, esitab küsimusi, selgitab oma seisukohti, otsib lahendust erimeelsustele, tunnistab oma eksimusi</p> <p>Elukutse selle omandamise võimalused kutsekoolides. Kutsekoolide tutvustuste esitlemine kaaslastele</p>
<p>Põhimõisted: Töövestlus, ohutustehnika, kandideerima, inimkaubandus</p>	

Teema: Minapilt	
Õpitulemused: Õpilane analüüsib ennast oma huvide, võimete ja iseloomu põhjal ning seostab seda valikutega elus. Õpilane on valmis põhikooli lõpetama	Õppesisu (õppija tegevused): Huvide ja võimete mitmekesisus ning valikud. Edukus, väärtushinnangud ja prioriteedid elus. Mina ja teised kui väärtus.
Põhimõisted: elukestev õpe, tervishoiusüsteem, e-riik	